Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Dėl asociacijos nario mokesčio apskaitos, finansavimo šaltinio ir sumų derinimo VSAKIS

1. Dėl 2026 m. taikomo nario mokesčio traktavimo pagal VSAFAS

20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“ (toliau – 20-asis VSAFAS) nustatyta, kaip nario mokesčiai turėtų būti pripažįstami jų gavėjų, kurie yra viešojo sektoriaus subjektai, finansinėje apskaitoje:

- asociacijų nario mokestis, už kurį teikiamos paslaugos apibrėžtai asociacijos narių grupei ar visiems nariams pripažįstamas **finansavimo sumomis**, o laikotarpiu, už kurį sumokėta arba kuriuo ji turi teisę gauti nario mokestį – finansavimo pajamomis (20-ojo VSAFAS 34.5 papunktis);
- asociacijų nario mokestis, už kurį teikiamos paslaugos konkretiems, individualiai įvardintiems nariams, pripažįstamas **pajamomis už teikiamas paslaugas** (taikomas 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“).

Jeigu:

- asociacija neteikia konkrečiam nariui individualiai apibrėžtos paslaugos;
- nario mokestis nėra atlygis už konkrečią naudą;
- lėšos naudojamos asociacijos įstatuose nustatytiems bendriesiems tikslams;
- asociacija atstovauja narių interesams;
- veiklos rezultatai yra skirti visų arba neapibrėžtos grupės narių interesams tenkinti,

nario mokestis neatitinka pajamų už teikiamas paslaugas esmės. Nario mokestį mokantis subjektas neįgyja teisės į individualiai identifikuojamą paslaugą ar rezultatą, todėl mokėjimas nelaikytinas atlygiu už suteikiamas paslaugas. Tokiu atveju asociacijos gautos lėšos pagal savo ekonominį turinį gali būti laikomos lėšomis asociacijos veiklai finansuoti, t. y. finansavimo sumomis, kurioms taikomos 20-ojo VSAFAS nuostatos.

2. Dėl nario mokesčio pripažinimo momento

Vadovaujantis 20-ojo VSAFAS 13 punktu gautinos finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos gavėjo apskaitoje kaip ilgalaikis finansinis turtas arba trumpalaikis turtas (gautinos finansavimo sumos) ir kaip finansavimo sumos, jeigu jos atitinka šiuos kriterijus:

- finansavimo sumų gavėjas užtikrina, kad tenkinamos finansavimo sumų davėjo jam nustatytos sąlygos gauti finansavimo sumas;
- yra finansavimo sumų davėjo sprendimų ar kitų rašytinių įrodymų, kad finansavimo sumos bus suteiktos ir pinigai bus pervesti ar kitas turtas bus perduotas. Rašytiniu įrodymu gali būti laikoma finansavimo sumų davėjo priimta ir (ar) patvirtinta bei negrąžinta paraiška arba prašymas kompensuoti išlaidas pagal pasirašytas finansavimo, paramos teikimo sutartis ar patvirtintą sąmatą. Finansavimo sumų davėjo patvirtintas biudžetas ar sąmata negali būti laikomi įrodymu, kad finansavimo sumos bus suteiktos;
- finansavimo sumų dydis gali būti patikimai įvertintas.

Jeigu:

- asociacija priima sprendimą dėl nario mokesčio dydžio;
- nariams atsiranda prievolė jį sumokėti, t. y. nariai neturi teisės jo nemokėti;
- asociacijai atsiranda teisė reikalauti mokėjimo,

asociacija turi registruoti gautiną finansavimo sumą. Įprastai gautinos sumos pripažįstamos tada, kai subjektas patyrė sąnaudas, kurioms pagal sąmatą ar sutartį patvirtintas finansavimas. Kadangi narystės mokestis tiesiogiai nesusijęs su paslaugų gavimu, manome, kad gautina suma galėtų būti registruojama ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pasirinktu periodiškumu (kas mėnesį, ketvirtį ar net metų pabaigoje) nesumokėtai daliai.

Parengė LR finansų ministerijos
Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir
nemokumo politikos departamentas
2026 m. spalis

Vadovaujantis 20-ojo VSAFAS 34.5 papunkčiu finansavimo pajamomis pripažįstami nario mokesčiai jų gavėjų apskaitoje už atstovavimą bendriems organizacijai priklausančių narių interesams, bendros naudos visiems nariams kūrimą, kai subjektas (dažniausiai asociacija) turi prievolę atstovauti subjekto nariui laikotarpiu, už kurį sumokėta arba kuriuo ji turi teisę gauti nario įmoką.

Jei metų pabaigoje apskaičiuotas nario mokestis už ateinančius metus ir išrašyta sąskaita, ir kurios apmokėjimo terminas iki ateinančių metų pabaigos, manome, kad ji savo esme atitinka mokėjimo pranešimo esmę. Apskaitoje nieko registruoti nereikia, nes teisė į finansavimą susijusi su ateinančių metų narystės laikotarpiu, dar neįgyta (nebent nuostatuose ar įstatuose nustatyta, kad asociacijos mokestis turi būti sumokėtas iki ateinančių metų pradžios).

Jei dalis nario mokesčių gaunama einamaisiais metais (pvz.: 2026 m.), tai daliai einamuoju laikotarpiu (2026 m.) registruojamos gautos finansavimo sumos:

D 241 Pinigai finansų įstaigų sąskaitose
K 42 Finansavimo sumos gautos (pagal davėjo nurodytą finansavimo sumų šaltinį)

Galimi įrašai asociacijos ir asociacijos nario apskaitoje:

Asociacija	**Narys**
1. 2026 m. asociacijos nariams pateikiamas pranešimas apie apskaičiuotą nario mokestį.	
2. 2027 m. periodiškai kiekvieno laikotarpio pabaigoje pripažįstamos gautinos finansavimo sumos:	
D 222 Gautinos finansavimo sumos *K 41 Finansavimo sumos gautinos (pagal šaltinį, iš kurio tikimasi nario mokesčio įmokos)*	*Jei nario mokestis bus apmokamas iš finansavimo sumų:* *D 42x3 Finansavimo sumos (perduotos)* *K 643x Mokėtinos finansavimo sumos* *Jei nario mokestis apmokamas iš subjekto uždirbtų pajamų:* *D 833x Finansavimo sąnaudos* *K 643x Mokėtinos finansavimo sumos*
3. Gavus nario mokesčio įmoką (jei įmoka gauta ne iš to finansavimo šaltinio, kurį narys buvo nurodęs, reikia koreguoti finansavimo šaltinį):	
D 241 Pinigai finansų įstaigų sąskaitose *K 222 Gautinos finansavimo sumos* *D 41 Finansavimo sumos gautinos* *K 42 Finansavimo sumos gautos (pagal davėjo nurodytą finansavimo sumų šaltinį)*	*D 643x Mokėtinos finansavimo sumos* *K 241 Pinigai finansų įstaigų sąskaitose*
4. 2027 m. periodiškai kiekvieno laikotarpio pabaigoje pripažįstamos finansavimo sumų pajamos ir jų panaudojimas:	
D 42x2 Finansavimo sumos (panaudotos) K 70xx Finansavimo pajamos	

3. Dėl nario mokesčio, kuris iki metų pabaigos nesumokamas

Jeigu nario mokestis apskaičiuotas ir nariui atsiradusi mokėjimo prievolė yra teisiškai pagrįsta (neatšaukiama), asociacija registruoja gautiną sumą.

Todėl, einamųjų metų pabaigoje apskaičiavus ir pateikus nariams pranešimą apie nario mokestį už ateinančius metus, gautinos finansavimo sumos registruojamos tik pasibaigus laikotarpiui, ar jo

daliai, už kurį skaičiuojamas mokestis, t. y. registruojamos ateinančiais metais , o gautos finansavimo sumos – kai asociacijos nariai faktiškai perveda lėšas.

Negavus nurodytų įmokų laiku, reikėtų vertinti, ar nėra požymių, kad gautinos sumos yra nuvertėjusios pagal asociacijos ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarką.

4. Dėl nario mokesčio finansavimo šaltinio

20-asis VSAFAS nustato, kad finansavimo sumos grupuojamos pagal finansavimo šaltinius:

- finansavimo sumas iš valstybės biudžeto;
- finansavimo sumas iš savivaldybės biudžeto;
- finansavimo sumas iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų;
- finansavimo sumas iš viešojo sektoriaus subjektų pajamų (pavyzdžiui, gautos sumos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar viešojo sektoriaus subjektų uždirbtų pajamų);
- finansavimo sumas iš fizinių ir privačių juridinių asmenų.

Finansavimo šaltinis nustatomas pagal lėšų kilmę, todėl:

- jeigu nario mokestį moka savivaldybės biudžetinė įstaiga, asociacija (jeigu ji yra valstybės viešojo sektoriaus subjektas) finansavimo sumas registruoja kaip gautas iš savivaldybės biudžeto), nebent savivaldybės biudžetinė įstaiga nurodytų kitaip;
- jeigu moka valstybės biudžetinė įstaiga, finansavimo šaltinis yra valstybės biudžetas, nebent valstybės biudžetinė įstaiga nurodytų kitaip;
- jeigu mokanti įstaiga nurodytų, kad sumokėjo iš pajamų įmokų finansavimo šaltinio, registruojamos finansavimo sumas iš viešojo sektoriaus subjektų pajamų;
- jeigu moka ne viešojo sektoriaus subjektas, turėtų būti registruojamos finansavimo sumos iš fizinių ir privačių juridinių asmenų, nebent finansavimo sumų davėjas nurodytų kitaip.

5. Dėl mokėtojo apskaitoje registruojamų sąnaudų

Pagal 20-ojo VSAFAS 26 punktą viešojo sektoriaus subjektui sumokėjus asociacijos nario mokestį iš savo gauto finansavimo, kuris pagal ekonominį turinį laikomas asociacijos veiklos finansavimu, mokėtojo apskaitoje atsiranda perduotos finansavimo sumos. Jei viešojo sektoriaus subjektas nario mokestį moka iš savo pajamų įmokų, tai vadovaujantis 20-ojo VSAFAS 39.1 punktu, turi registruoti finansavimo sąnaudas.

Jei viešojo sektoriaus subjektas moka narystės mokestį asociacijai, kuri nėra viešojo sektoriaus subjektas, nepriklausomai nuo lėšų šaltinio, turėtų registruoti kitas sąnaudas.

6. Dėl mokėtojo ir gavėjo operacijų derinimo VSAKIS:

Viešojo sektoriaus subjektas (toliau - VSS) nario mokestį moka iš valstybės biudžeto asignavimų		
Subjektas	Partneris	Grupė/sąskaita
VSS	Asociacija	E13-110: FF10171FS02_F58 KITOMS IŠLAIDOMS KOMPENSUOTI: Perduota kitiems VSS per ataskaitinį laikotarpį iš valstybės biudžeto (-) E19-200: FP10225_D8 TIESIOGINIAI: Viešojo sektoriaus subjektams pervestos lėšos per ataskaitinį laikotarpį (-).
Asociacija	VSS	E13-210: FF10171FS02_F56 KITOMS IŠLAID. KOMPEN.: Per atask.laikot.iš valstybės biudžeto gautos finansavimo sumos, išskyrus nemok. gautą turtą (+)

		E19-100: FP102111_D8 TIESIOGINIAI: Iš valstybės biudžeto gautos finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms per ataskaitinį laikotarpį(+).

VSS nario mokestį moka iš savivaldybės biudžeto asignavimų		
Subjektas	Partneris	Grupė/sąskaita
VSS	Asociacija	E13-120: FF10172FS02_F58 KITOMS IŠLAIDOMS KOMPENSUOTI: Perduota kitiems VSS per ataskaitinį laikotarpį iš savivaldybės biudžeto (-) E19-200: FP10225_D8 TIESIOGINIAI: Viešojo sektoriaus subjektams pervestos lėšos per ataskaitinį laikotarpį (-).
Asociacija	VSS	E13-220: FF10172FS02_56 KITOMS IŠLAID. KOMPEN.: Per atask.laikot.iš savivaldybės biudž.gautos finansavimo sumos, išskyrus nemokam.gautą turtą(+) E19-100: FP102112_D8 TIESIOGINIAI: Iš savivaldybės biudžeto gautos finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms per atask. laikotarpį (+)

VSS nario mokestį moka iš pajamų įmokų finansavimo šaltinio		
Subjektas	Partneris	Grupė/sąskaita
VSS	Asociacija	E13-150: FV10083VSS_F99 Iš VSS pajamų kitiems VSS sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį (-) E19-200: FP10225_D8 TIESIOGINIAI: Viešojo sektoriaus subjektams pervestos lėšos per ataskaitinį laikotarpį (-).
Asociacija	VSS	E13-250: FF10175FS02_F56 KITOMS IŠLAIDOMS KOMPENSUOTI: Per atask. laikot. iš VSS pajamų gautos FS, išskyrus nemokamai gautą turtą (+) E19-100: FP102115_D8 TIESIOGINIAI SRAUTAI: Iš viešojo sektoriaus subjektų pajamų gautos FS kitoms išlaidoms ir atsargoms per atask.laikot.(+)

Nario mokestį moka ne viešojo sektoriaus subjektas
Finansavimo sumų gavimo iš ne viešojo sektoriaus subjekto operacija ir pinigų srautai nederinami.

VSS nurodo, kad nario mokestį moka iš finansavimo sumų iš fizinių ir privačių juridinių asmenų		
Subjektas	Partneris	Grupė/sąskaita
VSS	Asociacija	E13-160: FF10176FS02_F58 KITOMS IŠLAID. KOMPEN.: Perduota kitiems VSS per ataskaitinį laikotarpį iš fizinių ir privačių juridinių asmenų (-)

		E19-200: FP10225_D8 TIESIOGINIAI: Viešojo sektoriaus subjektams pervestos lėšos per ataskaitinį laikotarpį (-).
Asociacija	VSS	E13-260: FF10176FS02_F56 KITOMS IŠLAID. KOMPEN.: Per atask. laikot. iš fiz.ir privačių jurid. asmenų gautos FS, išskyrus nemokamai gautą turtą (+) E19-100: FP102116_D8 TIESIOGINIAI SRAUTAI: Iš fizinių ir privačių juridinių asmenų gautos FS kitoms išlaidoms ir atsargoms per atask. laik. (+).